

INSEMNAȚI

Universitatea lumii

17 noiembrie, Ziua internațională a studenților. La această aniversare...

Cu peste o sută de ani în urmă, Vissarion Belinski, care a studiat și el la Universitatea din Moscova...

„Ii învidiem pe nepoții și strănepoții noștri cărora le va fi dat să vadă Rusia anului 1940. Rusia ce va sta în fruntea omenirii...

Această ultimă prevedere a lui Belinski s-a împlinit. În universitatea din Moscova a devenit unul din cele mai puternice centre ale științei mondiale...

„Ea poate fi numită universitatea lumii nu numai pentru că aici studiază tineri care reprezintă peste 60 de naționalități de pe cuprinsul U.R.S.S. și numeroși studenți și aspiranți din alte țări...

Iar scara care strălucește pe obeliscul noii și gigantice clădiri a universității, este vizibilă de la distanță înfinit mai mari decât înălțimea legile opticii...

Colinele Lenin au fost întotdeauna un loc preferat de odihnă și recreație pentru studenți. Acum ele au devenit inima vieții lor. Aici, în mijlocul minunatei naturi se înalță palatul luminii, noua clădire a Universității „Lomonosov”...

De aici, de pe înălțimile pe care este construită universitatea, se deschide o minunată și vastă priveliște a Moscovei. Aici, în fața intrării oraș, cu ani în urmă Herten și Ogariov au făcut un leagăn împănând: să slujească din toate puterile poporului. Visul lor s-a împlinit...

Ziua internațională a studenților este pentru studenții sovietici un prilej de sărbătoare dar și de intensificare, de creștere calitativă a muncii lor. Într-un gând cu tine...

I. S.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEACUL NOU

Organ al Consiliului General ARLUS.

ANUL XII NR. 46

Vineri 16 noiembrie 1956

4 PAGINI, 25 BANI

Se construiește primul spărgător de gheață atomic

După ce ai străbătut încăperile cunoscute în liniștea ale biroului de proiectări...

S. MOROZOV

După cum vedeți, este o gospodărie destul de complexă. Și totuși ea se caracterizează printr-o simplitate de învidiat — spune constructorul...

— Sunt măriți comparabile? Cine a călătorit în Arctica pe spărgătoare de gheață cu motor cu aburi nu va uita niciodată munții de carbune luat la bord...

— Bordajele rotunjite ale carenei, coastele dese, metalul gros al dublajului — toate acestea arată că vasul este destinat navigației prin ghețuri. Forma corpului, devenită clasică încă de pe vremea vasului „Ernak”...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef al navei, și urcă pe punți, apoi, aplecându-se, ne strecurăm prin tamburi, vizităm cisternele și compartimentele. — Aici! — ne spune grav constructorul-șef...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

Trecerea în patrimoniul R.P.R. a cotei părți de participație sovietică din societatea „Sovromcuarțit”

La 22 octombrie 1956 a fost semnată la București Convenția între guvernul Uniunii Sovietice și guvernul Republicii Populare Romine...

Conform prevederilor convenției, cota parte de participație sovietică din societatea indicată mai sus trece în patrimoniul Republicii Populare Romine...

— În ultimul timp a avut loc un schimb de delegații între mai multe orașe românești și sovietice. Astfel de schimburi reciproce au avut loc între orașele Constanța și Odesa, Ploști și Borislav, Galați și Ismail și Reni.

— În același timp, delegații de oameni ai muncii din orașele Constanța, Ploști și Galați au vizitat orașele sovietice susamintite, unde au participat la sărbătorirea zilei de 7 Noiembrie.

— Aceste vizite au constituit încă un prilej de cunoaștere reciprocă și de întărire a legăturilor prietenești dintre oamenii muncii din țara noastră și oamenii sovietici.

— Aceste vizite au constituit încă un prilej de cunoaștere reciprocă și de întărire a legăturilor prietenești dintre oamenii muncii din țara noastră și oamenii sovietici.

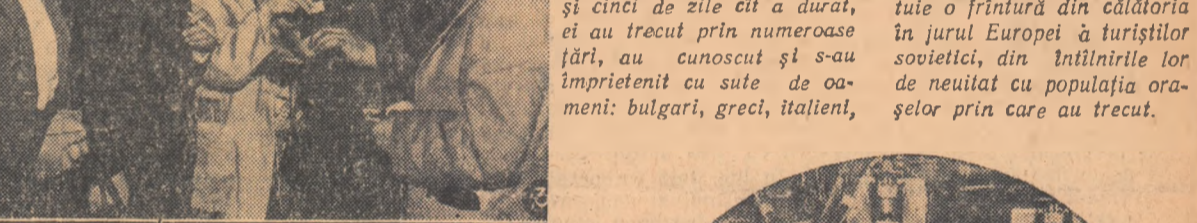
— Aceste vizite au constituit încă un prilej de cunoaștere reciprocă și de întărire a legăturilor prietenești dintre oamenii muncii din țara noastră și oamenii sovietici.

În actualul sezon turistic, motonava „Pobeda” a efectuat câteva călătorii în jurul Europei. Ea a străbătut oțel mări și oceanul Atlantic. Pe bordul ei se aflau de fiecare dată turiști sovietici din Moscova și Leningrad, Kiev și Odesa, oameni de diverse profesii: muncitori și medici, scriitorii și inginerii, oameni de știință și ziaristi.

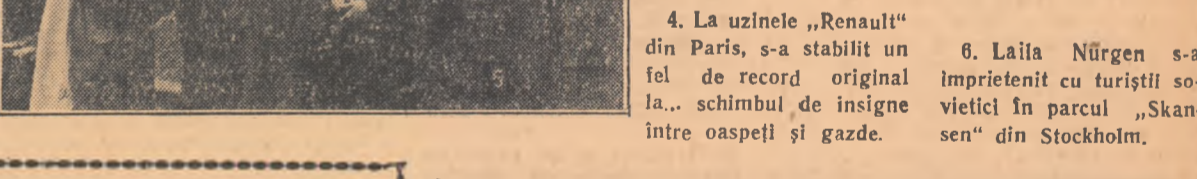
— La bord se vede ultima insulă sovietică! — Orică îndeletnicire a fost îndată lăsată la o parte. Privirile tuturor s-au așezat acolo unde ultima fișie de pământ sovietic dispărea învaluită în ceață.

— El, vă place cum se spală aurul? Dar mașinile noastre vă plac? Cînd o să vedeți draga... Cu draga, această simolă și înțeleaptă mașină construită în țara noastră...

— Uitați-vă la moșu-meu! Are 63 de ani și tot nu se lasă de treabă de dimineață pînă seara — planuri și planuri de producție! Și doar slăbă domniului, și-a făcut datoria cînd pentru două vieți! Să vedeți ce decorații are!

— Uitați-vă la moșu-meu! Are 63 de ani și tot nu se lasă de treabă de dimineață pînă seara — planuri și planuri de producție! Și doar slăbă domniului, și-a făcut datoria cînd pentru două vieți! Să vedeți ce decorații are!

— Uitați-vă la moșu-meu! Are 63 de ani și tot nu se lasă de treabă de dimineață pînă seara — planuri și planuri de producție! Și doar slăbă domniului, și-a făcut datoria cînd pentru două vieți! Să vedeți ce decorații are!

— Uitați-vă la moșu-meu! Are 63 de ani și tot nu se lasă de treabă de dimineață pînă seara — planuri și planuri de producție! Și doar slăbă domniului, și-a făcut datoria cînd pentru două vieți! Să vedeți ce decorații are!

— Uitați-vă la moșu-meu! Are 63 de ani și tot nu se lasă de treabă de dimineață pînă seara — planuri și planuri de producție! Și doar slăbă domniului, și-a făcut datoria cînd pentru două vieți! Să vedeți ce decorații are!

AUR

Călătorului care a poposit pentru prima dată în Danubiu și vrea neapărat să meargă în țara, și se spune, mai în glumă, mai în serios, că drumurile sînt alte de proaste, încît pînă și dracul își poate rupe acolo un picior.

— Ce-i asta? — I-am întrebat. — Un aparat de lucru. Vera a fost bolnavă și după boala a rămas surdă.

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

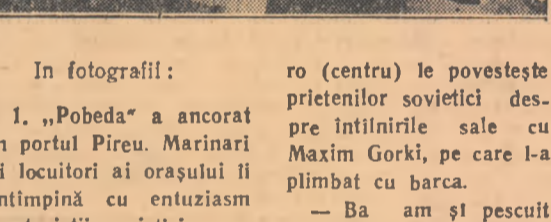
— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

— Aici! — ne spune grav constructorul-șef bătând ușor cu piciorul în pardoseala de oțel. În această parte a navei, pe această platformă, va fi instalat reactorul atomic, izolat printr-un zid puternic de protecție...

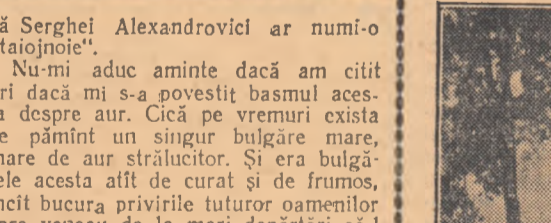
1. „Pobeda” a ancorat în portul Pireu. Marinarii și locuitorii ai orașului îi întâmpină cu entuziasm pe turiștii sovietici.

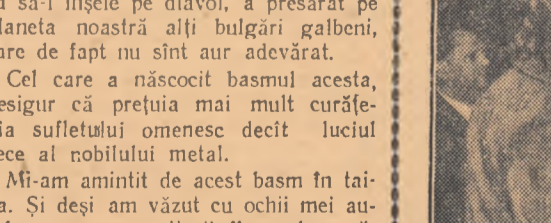
2. În insula Capri, fostul pescar Antonio Arivero (centru) le povestește prietenilor sovietici despre întîlnirile sale cu Maxim Gorki, pe care l-a pîmbat cu barca.

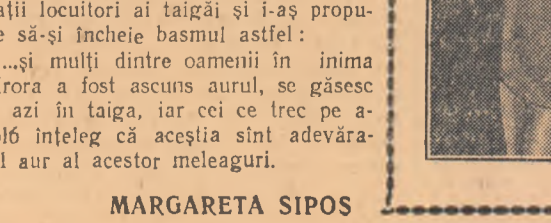
3. Ca semn de prietenie, un docher din portul Håvre arată fotografiile de familie noilor săi cunoscuți.

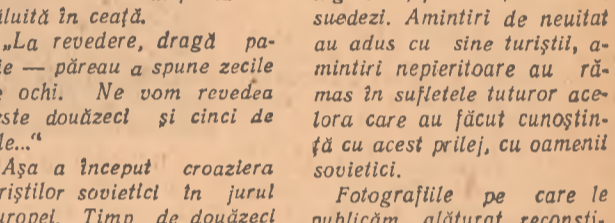
4. La uzinele „Renault” din Paris, s-a stabilit un fel de record original la schimbul de insigne între oaspeții și gazde.

5. Multe au să le povestească oaspeților sovietici elevii din Amsterdam.

6. Laila Nürgen s-a împrietinit cu turiștii sovietici în parcul „Skansen” din Stockholm.

7. În fotografia: ro (centru) le povestește prietenilor sovietici despre întîlnirile sale cu Maxim Gorki, pe care l-a pîmbat cu barca.

8. Ba am și pescuit împreună — se mindrește Antonio Arivero.

9. Ca semn de prietenie, un docher din portul Håvre arată fotografiile de familie noilor săi cunoscuți.

10. La uzinele „Renault” din Paris, s-a stabilit un fel de record original la schimbul de insigne între oaspeții și gazde.

11. Multe au să le povestească oaspeților sovietici elevii din Amsterdam.

12. Laila Nürgen s-a împrietinit cu turiștii sovietici în parcul „Skansen” din Stockholm.

MARGARETA SIPOS

Gorki povestitorul

AL. PHILIPPE

Biografia lui Maxim Gorki este bine cunoscută, datorită faptului că și-a povestit chiar el copilăria, adolescența și primii ani ai tinereții, în cele trei volume care au apărut și în traducere românească și care sînt intitulată „Copilăria mea”, „La stăpîn” și „Universitățile mele”. În biografia unui scriitor, această epocă de formare este deosebit de interesantă. După prima carte tipărită, viața scriitorului se confundă în bună parte cu aceea a operelor pe care le publică și nu mai oferă biografului grinzii în ce privește informația. Dacă Gorki nu și-ar fi descris chiar el copilăria, adolescența și tinerețea, viața lui în această epocă de formare ar fi rămas în bună parte necunoscută fiindcă a fost cumpănit de zăbucumătă și plină de neprevăzut. Gorki a dus în adolescență și în primii ani ai tinereții, o existență de pribeg, cucerind Rusia de la un capăt la altul, o existență, de multe ori, de vagabond.

Gorki avea vreo cinci ani cînd tatăl lui, care era zidar, a murit de holera. Pînă pe la zece ani, Gorki stă în casa bunicului său dinspre mamă, care era vopsitor. După ce moare și mama-să, bunicu-său, care cam scăpăta, îi spune într-o bună zi: „Ascultă, Lelei, nu ești mediată să te port la git. Du-te și tu și-ți găsește un stăpîn”.

De acum înainte începe pentru Gorki o viață de grele încercări, anevoioasă și de multe ori amărâ. Dar această viață necăită și zăbucumătă avea să-l fie de folos lui Gorki, mai tîrziu, cînd din amintirile lui el va scoate eroii, întîmplările și privilegiile care alcătuiesc stoffa povestirilor sale. Nici nu se poate încipui o literatură mai trăită decît aceea a lui Gorki din prima perioadă a activității lui literare, adică perioada în care el își scrie și își publică povestirile.

Opera literară a lui Maxim Gorki cuprinde lucrări din toate genurile. Gorki a scris poeme, povestiri, nuvele, romane, piese de teatru, studii literare, amintiri.

Gorki, este în primul rînd povestitor. E drept că povestirile ocupă un loc de frunte numai în prima perioadă a activității lui literare, între 1892, cînd apare „Makar Ciudra”, cea dintîi lucrare pe care a publicat-o în 1899, cînd apare „Foma Godeev”, primul său roman. După 1900, Gorki scrie tot mai rar povestiri. Creația lui literară cuprinde acum romanul și drama.

Gorki a compus piese de teatru și romane atunci cînd el începuse să fie stăpîn de ideea artei cu tendința — mai mult chiar — de ideea artei puse în slujba unei teze sociale. Această concepție despre artă avea să rămîna de-acum dominantă în opera lui Gorki, pînă la sfîrșitul vieții lui, în 1936.

Cînd Gorki a devenit scriitor mijlociu, adică după 1900, el își scriese povestirile lui cele mai bune. Povestirea însă nu mai era acum potrivită pentru ceea ce voia scriitorul. Opera de luptă socială și de critică socială adică și cuprinzătoare pe care voia să o realizeze cu literatura lui de-acum înainte, i se părea că nu se mai potrivea cu povestirea. Teatrul și romanul i se păreau mai prielnice pentru scopul pe care-l urmărea, și asta cu drept cuvînt; teatrul e mai potrivit pentru dezvoltarea unei teze iar romanul, cu dimensiunile lui vaste, este un receptacul în care poate încăpea orice, chiar și un sistem filozofic, chiar și o doctrină socială și aplicarea, punerea în practică a acestei doctrine.

Gorki stă foarte bine ce poate și care este modul de expresie cel mai potrivit pentru talentul său. Mult mai tîrziu, în 1928, în a șiert de secol după perioada povestirilor, Gorki a scris într-un articol intitulat „Cum am învățat să scriu”:

„Eu nu mă socot un maestru în stare să creez caractere și tipuri de o valoare artistică egală cu aceea a tipului și a caracterului unui Oblovom sau al unui Rudin”.

Ce-l făcea pe Gorki să afirme că n-ar putea să creeze asemenea personaje și că deci n-ar putea să construiască un roman ca „Oblovom” al lui Concerov sau „Rudin” al lui Turghenev? Nimic altceva decît conștiința lui artistică, faptul că își cunoștea bine mijloacele și firea adică a talentului său, care era în primul rînd de povestitor, nu de romancier. S-a întîmplat cu Gorki ceea ce s-a întîmplat și cu Guy de Maupassant. Povestirile în primul rînd și el, Maupassant a excelat în năvăla iar romanele pe care le-a scris sînt ori nuvele lungite pînă la numărul de pagini care corespunde de obicei unui roman, ori un șirag de episoade, adică, în fond, de povestiri, legate între ele prin desfășurarea unei acțiuni sau prin mișcarea de-a lungul lor a unui personaj.

Același lucru se poate spune și despre romanele lui Gorki. Seamănă mai mult cu un șirag de episoade legate printr-o acțiune care se desfășoară, sau prin evoluarea de-a lungul lor a unui personaj, care ne este însă dat de la început în întregime, care nu ne mai poate oferi date suflătoare noi ci numai doar fapte noi, previzibile însă în mare parte din cauză că-i cunoaștem de la început caracterul.

Excepție face însă în multe privințe „Mama Samghin” și mai cu seamă „Mama”, care e cel mai bun roman al lui Gorki, are coeziune epică, înțeles dramatic, iar caracterul eroinei nu se descoperă cu înecut pe măsură ce întîmplări exterioare provoacă reacții felurite în sufletul ei. Trăsătura ei dominantă este dragostea de mamă. Și aici voi face o observație care ilustrează, cred eu, foarte bine cele spuse adineaurea despre romanul cu teză.

Pelagheia Nilovna, eroina romanului „Mama”, e o femeie simplă și ignoranță, care, fără să-și dea bine seama de scopurile revoluționare, îi ajută

tească adică, zăbucumătă, chinută de întrebări, întrebări despre rostul lumii și despre sensul vieții.

Aproape toți vagabonzi lui Gorki sînt niște decași, niște oameni care au alunecat din starea lor socială dar nu din cauza unor împrejurări pozitive, a unor năpăste exterioare, ci datorită firii lor ciudate. Pe toți îi mină din loc în loc o neliniște adică, dar nu izvorită din cauze din afară, ci izvorită din alcătuirea propriei lor firi sucite și imprevizibile, nestatornice și desnađăduite din naștere. Sînt niște inadaptabili și niște neconformiști.

Ce-i face de obicei pe acești oameni să se dezrădăcineze și să plece în lumea largă este dorința de schimbare, de noulate, mirajul lumii care-i dîncolo de care lată-l de exemplu pe Konovalov, lucrător într-o brutărie, priceput în meseria lui, om cinstit, bun și generos. Să-l ascultăm cum se descrie pe el însuși:

„Se vede că în mine este ceva care nu-i cum trebuie. Asta înseamnă că eu nu m-am născut ca tot om. Eu sînt din altă plămădeală decît ceilalți... Și nu numai eu, sîntem mulți așa... Sîntem astfel decît ceilalți... Nu ne găsim locul în nici o rînduială. E nevoie de un alt castit pentru noi, și de alte legi”.

Tot din aceeași plămădeală sînt și alți oameni din povestirile lui Gorki, sau personajele din nuvela „Foști oameni”, care exprimă chiar prin titlul ei ceea ce conține: oameni care au alunecat din viața obișnuită și trăiesc în afara societății, această nuvelă prefiguează lumea și atmosfera din „Azilul de noapte”, care este o chintesență a povestirilor lui Gorki din lumea golaniilor și a oamenilor fără căpătîi.

Vor fi fost chiar așa acești oameni din povestirile lui Gorki? Nu cumva Gorki i-a schimbat puțin, zugrăvindu-i? Cine poate ști cu exactitate? În orice caz, e de crezut că Gorki descriind pe acești oameni neliniștiți și neobișnuiți a pus ceva, poate chiar mult, din sufletul lui propriu. N-a făcut o copie după natură, ci a făcut operă de interpretare, de transfigurare artistică. I-a descris cu dragoste, cu înțelegere, cu simpatie adică. Și mai ales, l-a descris în afara oricărei constrîngerii teiste, într-un spirit de desăvîrșită libertate creatoare. De aceea, oamenii acestor povestiri sînt sorții să aibă o viață foarte lungă, o viață care trece dincolo de vremea în care i-a cunoscut și i-a descris scriitorul precum și dincolo de societatea acelei vremi. Neliniștea lor trezește mereu simpatie și înțelegere, pentru că această neliniște exprimă o nevoie adică a inimii umane, nevoia de noulate.

Zdrărnăși, descuși, prăpădiți de mizerie și de foame, oamenii aceștia se înfățișează totuși posterități într-o haină de mare strălucire și această haină este stilul de iscusit povestitor al lui Gorki, prietenul și istoriograful lor, care se așază astfel cu ei printre valorile permanente ale literaturii universale.

Concurs de recenzii

Editura Cartea Rusă. În colaborare cu C.C. al Sindicatului muncitorilor din ramura energiei electrice și industriale electro-tehnice, organizează un concurs de recenzii asupra romanului „Căutătorii” de D. Gramin.

Concursul, a cărui rezultate vor fi anunțate într-un cadru festiv, în ziua de 30 decembrie a.c. în București, este dotat cu trei premii și zece mențiuni în cărți.

Recenziile pot fi trimise pînă la data de 1 decembrie a.c. pe adresa: Editura Cartea Rusă, strada Nicolae Filipescu nr. 32, București.

Criticul e dator să citească piesa înainte, după, sau uneori chiar în timpul spectacolului dacă vrea, însă trebuie să o citească, pentru că pe ea se clădește reprezentarea. Spectatorul n-are nevoie să facă o lectură a textului și de cele mai multe ori nici n-o face. El a cunoștință de conținutul și forma lucrării dramatice prin intermediul sintezei scenice, judecînd opera literară imediat, prin spectacol. Așadar, o lungă expunere despre „cum e piesa” cu alăturarea unei expuneri indeobște mai scurte „cum e spectacolul”, nu e totdeauna un act profitabil pentru public; cunosc dealtfel mulți cititori ai cronicilor dramatice care încep lectura lor de la parca a doua.

Să-i spunem deci în cazul de față cititorului că dacă va asista la o reprezentare a Teatrului C.F.R.-Giulești cu piesa „Intr-un ceas bun” de Viktor Rozov se va amuza mult, se va înduioșa tot atît, își va aminti neapărat măcar de o clipă din tinerețea lui — dacă n-o mai are — va gîndi măcar o clipă cu seriozitate la victor — dacă e în anii tinereții. Autorul e glumeț, pedagog bun și dramaturg destul de meșter, dacă te gîndești că e de-abia la a treia piesă. El deschide o porțită tainică spre fetele tinerilor săi eroi, ni-i arată cu dragoste, ne convinge că în cei mulți trebuie să avem deplină încredere și apoi, cînd a sosit momentul hotărîtor, cînd știm oarecum încotro poartă fiecare pe drumurile atît de largi ale vieții în marea societate sovietică, ne invită parcă să le urăm împreună cu dînsul: „Intr-un ceas bun”.

Ce se va întîmpla mai tîrziu cu eroii piesei, să ne gîndim noi înșine. M. Svetlov descria în poemul dramatic „După 20 de ani” eroismul primilor cosmopoliti în războiul civil și noi puteam ghici că supraviețuitorii aprijelilor lupte vor deveni mai tîrziu vajnici constructori ai socialismului, pentru care chiar și atunci, cînd nu-l cunoșteam, își dăruiau fără rezerve viețile lor tinere. La fel cu „Licenții” lui Trenlov și tot așa cu personajele lui Rozov, deși poate nu

CARNET

O carte

a lui Francisc Munteanu tradusă în limba rusă

Printre lucrările românești care au găsit recent lumina tiparului în Uniunea Sovietică, se află și povestirea „A venit un om...” a tînarului scriitor Francisc Munteanu. Povestirea este publicată în numerele pe octombrie și noiembrie ale revistei literare sovietice „Zvezda”.

Cine este autorul „Cuvîntului despre oastea lui Igor”?

Cunoscutul poem popular „Cuvînt despre oastea lui Igor” constituie una din monumentale opere ale culturii vechii Rusii. Manuscrisul original al poemului, care se pare că ar fi fost scris prin 1188 s-a păstrat pînă la sfîrșitul veacului XVIII, iar o copie a ajuns pînă în zilele noastre. Cine a fost autorul acestui poem? Această întrebare continuă să preocupe pe mulți cercetători ai literaturii ruse.

Unul din admiratorii poemului, inginerul sovietic V. G. Feodorov, a întreprins și el o seamă de cercetări, ajungînd la concluzia că autorul acestei remarcabile creații poetice nu poate fi altul decît Ragul, un personaj des pomenit în cronicile contemporane poemului. Ca unul din cei mai învățați oameni ai timpului său, Ragul a trăit mult timp la curtea cnezului Igor alături de care se pare că a participat la lupte. Pe de altă parte, există o asemănare izbitoră, între concepțiile politice și filozofice ale lui Ragul și cele din „Cuvînt despre oastea lui Igor”.

Cercetătorii sovietici sînt înclinați să creadă că ipoteza lui V. G. Feodorov ar fi cea corectă și că autorul este Ragul.

La moartea lui Filatov

prof. dr. NICOLAE BLATT

A murit Vladimir Petrovici Filatov. Nu numai patria sa a pierdut un mare om, dar și omenirea întreagă a pierdut un mare umanist, iar știința mondială un mare savant.

S-a născut în anul 1875, dintr-o familie de medici. Tatăl său era chirurg și oculist, iar trei dintre frații de asemena medici.

Filatov își termină studiile medicale la Moscova, în 1897. În 1911, Filatov este numit profesor de oftalmologie la Facultatea de medicină „Novorosiisk” din Odesa.

Pasionat pentru munca de creație și antrenînd și pe alții în această muncă, Filatov a devenit promotorul unei însușite școli medicale care a format elemente active, marcante, în știința oftalmologiei.

Ar fi necesar mult spațiu pentru a trece în revistă — fie și foarte sumar — imensa operă a lui Filatov. Urmind îndemnul cunoscutului chirurg Petrov, care afirma că o descoperire cu atât mai puțin cîvinte pentru o caracteriza, ne vom mărgini să vorbim pe scurt despre viața, despre munca marelui savant.

Nu există ramură a oftalmologiei în care Filatov să nu și fi adus contribuția incontestabilă cu succes, atît în ce privește cunoașterea cauzelor și evoluției bolilor oculare, cît mai ales în ce privește vindecarea acestor boli.

L-a preocupat îndeaproape patologia, diagnosticul și tratamentul glaucomului („apa neagră”). Această gravă boală, care cauzează orbirea a mii și mii de oameni, a pr. ental multă vreme puncte nelămurite în ce privește cauzele. Posibilitățile de vindecare existente erau de asemenea nesigure. De-abia în ultimii ani, această boală a putut fi cunoscută mai bine, s-a căpătat o orientare mai precisă pentru diagnostic, și perspective optimiste în ce privește tratamentul și vindecarea ei. Filatov și școala lui au dovedit că glaucomul este strîns legat de starea funcțiilor sistemului nervos al scoarței cerebrale, că nu numai hipertensiunea arterială, dar și alterațiunile în tensiunea sistemului venos ocular pot tulbura echilibrul umorilor sau lichidului intraocular. Stră-

duintele, perseverența lui Filatov a dat rezultate din cele mai favorabile și în tratamentul glaucomului. El a introdus medicația necesară influențării în sens favorabil a sistemului nervos și vascular, reușind, în multe cazuri, să vindec glaucomul pe cale conservatoare, fără operație. În majoritatea cazurilor însă, glaucomul necesită intervenții chirurgicale delicate. Și aci Filatov a adus o contribuție importantă, simplificînd actul operator și introducînd metode noi. Aceasta a dus la creșterea numărului rezultatelor favorabile în tratamentul chirurgical al glaucomului.

Măsurarea precisă a tensiunii oculare reprezintă prima etapă pentru fixarea tratamentului, fie conservator, fie chirurgical. Filatov a introdus o nouă metodă de măsurare a tensiunii intraoculare: elastotomografia, făcută cu ajutorul aparatului lui Maklakov.

Filatov este autorul unei noi metode chirurgicale de refacere a pleoapelor traumatizate: grefa. Lamboul cutanat al lui Filatov, preluat din pielea gîtului și grefat, a contribuit în mod deosebit la dezvoltarea chirurgiei pleoapelor. Această metodă a permis elaborarea unei serii întregi de operații plastice pe pleoapele distruse.

Măiestria lui Filatov în domeniul chirurgiei oculare s-a vădit și cu prilejul operațiilor unei boli care era considerată pînă atunci incurabilă: avitaminoza A, care întreprinde funcția glandelor lacrimale și care duce la pierderea vederii. Prin legarea canalului excretor al glandei salivare cu sacul conjunctival, ingeniosul savant a permis salivei să umezească și ochiul, împiedicînd astfel uscarea țesuturilor oculare și deci orbirea.

O realizare remarcabilă a eminenței savante este fără îndoială, „terapia tisulară” care, cu ajutorul stimulilor biogeni, sensibilizează organismul bolnav și-i stimulează forțele de apărare. Rezultatele cele mai bune au fost obținute în testul și extrusul permis salivei să umezească și ochiul, împiedicînd astfel uscarea țesuturilor oculare și deci orbirea.

O realizare remarcabilă a eminenței savante este fără îndoială, „terapia tisulară” care, cu ajutorul stimulilor biogeni, sensibilizează organismul bolnav și-i stimulează forțele de apărare. Rezultatele cele mai bune au fost obținute în testul și extrusul permis salivei să umezească și ochiul, împiedicînd astfel uscarea țesuturilor oculare și deci orbirea.

O realizare remarcabilă a eminenței savante este fără îndoială, „terapia tisulară” care, cu ajutorul stimulilor biogeni, sensibilizează organismul bolnav și-i stimulează forțele de apărare. Rezultatele cele mai bune au fost obținute în testul și extrusul permis salivei să umezească și ochiul, împiedicînd astfel uscarea țesuturilor oculare și deci orbirea.

BORIS ORLOV

Mîinile mamei

O mohorîtă pace-i în odăte:
Măicuța geme-n pac de săptămîni.
Și-n inimă sînt chinul cum mă tale —
Ce străvezii sînt ale mamei mele mîini.

N-ar mai putea s-ardice nici o floare...
Cîndva zvonea prin ele singe tinăr,
Și bine pușca-nșuraba în umăr,
Cînd albiu lui Kolekac luara-n cătare.

Sub țiuire plumbilor topiți,
Acesse mîini salvară mușii rîniți.
În locul bătilor odată
De pe pămîntul ud — luări
Pe tate cu rușca-nșingerați.

Durere infrîngînd și slăbiciune,
Plînd că peste mări de-amarăciune,
Din trupul soțului a scos cu griji,
Din nouă rîni, bucați de schiji.

O, mîinile...
Ce-a mai rămas din ele!
Ce greu mi-îi le vad bolnava piele...
Copil, de-aceste mîini, zîmbind zgolbiu,
Lipeam obrazul meu transdăfiriu.

Copil,
Mi-era atît de drag, din use,
De mina mamei

să pornesc în viață!
Cînd aboseau plîndine piciorușe —
Zburam la pieptul ei în brațe.

În anul foameții, la sîmul mamei,
Cînd rătăceam de dorul unei pîini,
Cu ochii sîmși de lunguriile foamei —
Din moarte, da, m-au smuls aceste mîini!

O, mîinile,
Mîini sîinte ale mamei mele!
Bronzate de dogoarea zilei grele,
Pe pătura zac lungi și usurele —
Doi crîni ai deznădeidei mele.

De aur, hălăciug, pîru-mi cade —
Abrazul alipit de mîini se rumpe,
De mîinile zbrăcite, aspre, calde,
De mîinile aceste scumpe!

În lumea mare
Sîrălcînd ca diamantul-n mlî de fețe,
Nimic nu v-ntrece-n frumusețe,
Pe voi, mîini, ce mi-atîi dat suflare!
Dator sînt vouă-alt-lăstar
Ce soarele-a putut să vadă,
Sub mîinile de grădinar
Dintr-o livadă.

Trudiră-ți patrulez de ani,
Și-acum tîhnițe stați, cum în azururi
Stau crengile bătrînilor plătani
Cu noriți în brațe sîmși de-a pururi...

În romînește de GEORGE DAN

Cronica dramatică

Tineri eroi și interpreții lor tineri

„Intr-un ceas bun” de V. Rozov la Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giulești

toate sînt caractere la fel de puternice și pregnante.

Il vedem de Andrei Averin, creat de Cornel Vulpe, ca un tînar zgolbiu, prietenos, cam ușuratic — dar cu un suflet larg și cald — nehotărît asupra a ceea ce trebuie să facă după terminarea școlii medii. Deocădată

drum sănătos și nu se va opri niciodată. Vadim Rozvalov, colegul său, nu-i seamănă. E splicuit, prea știut în comportări, prea sigur de sine — bine compus ca personaj cu toate aceste trăsături de Dinu Cezar — și urmărirea propriu zis nu o cale de viață, ci o carieră.

Pentru Andrei Averin, pe care autorul îl îndrăgește mai mult decît pe toți ceilalți, sînt în jur tot felul de pildede. Tatăl său, savantul Piotr Averin, a pornit de tare departe pînă a ajuns, prin perseverență, la culmea pe care se află. După interpretarea cam uscată și stîngace a lui Nicki Rădulescu

pentru pușorul ei: il „strică”). Fratele lui Andrei, Arkadie, are dezluzii pentru că urmărește prea grabil gloria în artă și tinărul nostru erou are și în propriul său frate un exemplu, într-o bună măsură de contraindicație, lucru de care ne dăm seama lesne din interpretarea reținută, amărâ, uneori blazată — dar în anumite momente fără nerv — a lui Costel Georghiu Mașa, logodnica lui Arkadie, este o pildă de tenacitate și de curaj simplu, căci trebuind să-și întrerupă, prin accident, cariera muzicală care o pasiona, a izbutit să găsească realmente satisfacție într-o muncă mult mai banală, de fotografa, pe care însă și-o face frumoză prin dăruirea sufletului ei bogat. Aflăm toate acestea mai ales din dialog și mai puțin din jocul deselor de inexpressiv al actriței Zoe Anghel, altminteri dotată

Insîrșit, Andrei e în contact direct cu exemple bune ale generației sale; Aleksei vărul de departe, venit să cucerească un loc de student în cetatea universitară a științei și un băiat simplu, dirz, deschis — nu așa cum îl prezintă Sergiu Demetriad în primele tablouri, cam tepos, infatnat, rece, ci cum îl înfățișează în ultimele două tablouri; Galea e și ea o ființă agreabilă, cu oarecari tumuri însă nepriemnice, își vede cu senozitate de carte, se gîndește la viitor (după realizarea elegantă și spirituală a personajului de către V. Spiridiciu Tastaman este convins că de față asta se pot îndrăgosti doi băieți deodată, așa cum se și întîmplă pe scenă); Katia Sorokina (Luiza Derderian — cu pronunțat diletantism în joc); Atanasie Kabanov — cinstit, întrucîmpat cu umor de Simion Negriță și mulți alții care bat la porțile universității și care se ghicesc în afara scenei, de către autorul a adus

număr de alectiuni oculare grave, socotite odinioară incurabile, ca retinopatia pigmentară, sau miopia progresivă complicată.

Cea mai importantă înfăptuire a lui Filatov care l-a făcut celebru în întreaga lume rămîne însă operația de transplantare a corneii.

Prima operație de transplantare a corneii a fost efectuată în anul 1912, dar primul succes real a fost obținut în 1923. An de an Filatov a introdus perfecționări în tehnica operației, a simplificat metoda și — ca o încoronare a sfîrșitorii sale — a reușit să rezolve problema procurării materialului de transplantat indicînd ca sursă cornea provenită de la cadavre.

Cît de importantă este concepția lui Filatov în această direcție putem deduce, între altele, din ceea ce Asociația internațională pentru profilaxia orbirii cu sediul la Paris, și Academia americană de oftalmologie, în cadrul unei ședințe plenare, s-au ocupat exclusiv de această problemă. Ambele foruri au recunoscut că cheratoplastia și succesele ei se datoresc în mare parte savantului și chirurgului Filatov. Astăzi, în executarea acestei operații, majoritatea oculistilor practici metoda și tehnica lui Filatov.

Lucrările sale, în număr de peste 300, sînt citate în întreaga lume științifică, iar superioritatea grefomului cadavric, conservat după metoda lui Filatov, este recunoscută de medicii tuturor țărilor.

Eminentul savant, medic și chirurg, Filatov, a fost în același timp un mare pedagog. Prelegerile sale, pătunse în totdeauna de o mare seriozitate științifică, metoda de predare caracterizată de claritate și concizie l-au făcut foarte popular și iubit de studenți. El a înșulflat elevilor săi pasune pentru știință, dragoste pentru bolnav, dorința de a-l ajuta în orice împrejurare.

Conferințele lui Filatov atrăgeau un public numeros și variat, care îl înțîmpina totdeauna cu vie simpatie. Expunerea sa clară, elegantă, degajată, captiva din primul moment încreșta sala.

Savantul pentru toți cei care l-au cunoscut un exemplu de modestie, dăruire de sine, de dragoste și devotament pentru știință. Filatov trebuie considerat ca un erou al științei și situat pe același plan cu marile personalități din istoria medicinei, Pirogov, Jenner, Pettenkofer și Emerich, Bamberger, Nothnagel.

De numele lui Filatov sînt strîns legate marile succese reperute în ultimele decenii de oftalmologie în lupta pentru redarea vederii miilor de oameni.

Din pilda vieții acestui mare savant sorb putînd toți aceia care luptă pentru dezvoltarea științei, pentru alinaarea suferințelor oamenilor.

pe scenă un mîncuș de tineri reprezentativi, dîndu-ne astfel pînă la cunoașterea prin ei a părții din traul și vișurile unei largi categorii de tineri sovietici.

Evident că relatînd unele lucruri despre aspectul moral al tinerilor, despre problema morală care l-a preocupat pe V. Rozov, nu vreau să înțeleg citiși de puțin că spectacolul e o fabulă cu lădi morale alfăite. Rezigooarea Geta Vlad, e însăși un departe de vîrsta eroilor și a multor interpreți, a înțeles în chip practic că e vorba de o piesă cu conflict alert, angrenînd toate întîmplările prin care trec personajele cu un subiect atrăgător, a cărui compoziție fine seamă de factorii interesanți. Rozov se pricepe să creeze obstacole neașteptate în mersul aparent lin al destînului eroilor și directoarea de scenă, împreună mai ales cu interpretul lui Andrei, s-a priceput la rîndu-i să le folosească bine în scenă. E și un spectacol cu clevta glume tinerești, cu joc vioi, cu tonuri variate și mișcare însufletită mai ales către sfîrșit.

Poate că dumneata spectatorule, ai să găsești și momente banale în spectacol — fie din cauza a doi-trei interpreți numiți mai sus, fie din cauza soluțiilor artistice dintre cele obișnuite la care rezolvarea a recurs prea des (ai putea s-o crezi unei lipsite de imaginație), fie din pricina decorului fat, cu toate că pictorița Sanda Matusescu a dovedit altădată că are talent. Poate că n-ai să îți mînte multă vreme acest spectacol dar, înainte de a părăsi sala, la final, ai să aplauzi totuși bucurîndu-te că ai văzut un spectacol n-o să-ți pară rău de seara prelecturii, de cunoștința cu un autor care va mai da nu puține lucrări merituose decât se va consacra teatrului, de cunoștința cu tinerii actori ai teatrului Giulești, care vor realiza, fără îndoială, multe și de acum încolo dacă își vor desface mai cu hotărîre aripile fanteziei tinerești.

VALENTIN SILVESTRU

Un obiectiv însemnat al muncii noastre

Munca în rindul intelectualilor ocupă un loc însemnat în activitatea organizațiilor A.R.L.U.S. din Capitală. Organizațiile noastre sunt solicitate să satisfacă cu competență cerințele diferitelor cercuri de intelectuali, și în primul rând, să răspundă dorințelor de a cunoaște experiența sovietică în domeniul specific de activitate.

În această privință, se pot menționa și unele inițiative ale consiliilor raionale Tudor Vladimirescu, I. Mai, Lenin, care organizează pentru intelectuali conferințe despre actualitatea teatrală și cinematografică sovietică, seri literare și seri de cântări și umor sovietic, concerte simfonice ș.a.

Dar faptul cel mai îmbucurător pentru munca noastră în rindul intelectualilor îl constituie spiritul de inițiativă ce se face tot mai mult simțit în comisiile noastre din instituții. Am amintit mai sus despre referatele științifice prezentate de unele comisiuni din spitale. Această formă de prezentare a actualității științifice și tehnice din U.R.S.S., este acum folosită în multe din întreprinderile și instituțiile Capitalei, printre care se numără: Întreprinderea Electromagnetice și Kirov, Ministerul Industriei Lemnului, IPROMET, Institutul de cercetări zootehnice ș.a.

Fiștele ca activitate a comisiilor din instituții îmbracă și alte forme, adecvate cererilor și preocupărilor salariaților. Așa sunt de exemplu, seriile literare și de muzică clasică rusă și sovietică. O asemenea manifestare intitulată „Pușkin și Ceaikovski”, a avut loc recent la Ministerul Industriei Lemnului, unde, după prezentarea paralelă a creației celor doi titani ai literaturii și muzicii ruse, a urmat o audiere de discursuri din operele „Evgheni Oneghin” și „Dama de pică”.

Activitatea organizațiilor noastre se adresează astăzi în mai mare măsură inginerilor și tehnicienilor din întreprinderi și din instituțiile de cercetări și proiectări. Ciclul de conferințe organizat recent de consiliul orașeneș A.R.L.U.S. în colaborare cu filiala A.S.T. privind noul realizat al tehnicii sovietice în industria și agricultura, chimică, electrotehnică și în construcții, a fost primul cu mult interes de către specialiștii din aceste ramuri ale economiei.

Merită să fie subliniată inițiativa consiliului raional Grivița Roșie, care a pregătit în colaborare cu Institutul de documentare al Ministerului Căilor Ferate simpoziune și expuneri ce înfățișează inginerilor și proiectanților din domeniul feroviar tehnica centralizării electrodinamice în U.R.S.S., procedee sovietice în întreținerea căilor ferate, în încălzirea și descărcarea rapidă a vagoanelor ș.a. Acești interese au avut loc în instituțiile juridice, unde s-au desfășurat îndesbi problemele legalității socialiste în lumina documentelor celui de al XX-lea Congres al P.C.U.S.

Fără îndoială că rezultatele obținute se datorează în mare măsură faptul că unele dintre consiliile noastre raionale au reușit să se apropie de cerințele intelectualității, străduindu-se totodată să folosească în activitatea lor forme variate, interesante. S-ar putea sublinia, astfel, munca consiliului raional Stalin, care a reușit să-și formeze un colectiv de intelectuali. Membrii colectivului cunosc îndepărate necesitățile fiecărei instituții, vin cu propuneri prețioase, și, tot

odată, participă activ la pregătirea manifestărilor. Din activitatea acestui consiliu raional se cuvin de asemenea amintite simpoziunele pe teme de specialitate, organizația în sălile publice ori în diferite instituții. În această privință, se pot menționa și unele inițiative ale consiliilor raionale Tudor Vladimirescu, I. Mai, Lenin, care organizează pentru intelectuali conferințe despre actualitatea teatrală și cinematografică sovietică, seri literare și seri de cântări și umor sovietic, concerte simfonice ș.a.

Dar faptul cel mai îmbucurător pentru munca noastră în rindul intelectualilor îl constituie spiritul de inițiativă ce se face tot mai mult simțit în comisiile noastre din instituții. Am amintit mai sus despre referatele științifice prezentate de unele comisiuni din spitale. Această formă de prezentare a actualității științifice și tehnice din U.R.S.S., este acum folosită în multe din întreprinderile și instituțiile Capitalei, printre care se numără: Întreprinderea Electromagnetice și Kirov, Ministerul Industriei Lemnului, IPROMET, Institutul de cercetări zootehnice ș.a.

Fiștele ca activitate a comisiilor din instituții îmbracă și alte forme, adecvate cererilor și preocupărilor salariaților. Așa sunt de exemplu, seriile literare și de muzică clasică rusă și sovietică. O asemenea manifestare intitulată „Pușkin și Ceaikovski”, a avut loc recent la Ministerul Industriei Lemnului, unde, după prezentarea paralelă a creației celor doi titani ai literaturii și muzicii ruse, a urmat o audiere de discursuri din operele „Evgheni Oneghin” și „Dama de pică”.

Activitatea organizațiilor noastre se adresează astăzi în mai mare măsură inginerilor și tehnicienilor din întreprinderi și din instituțiile de cercetări și proiectări. Ciclul de conferințe organizat recent de consiliul orașeneș A.R.L.U.S. în colaborare cu filiala A.S.T. privind noul realizat al tehnicii sovietice în industria și agricultura, chimică, electrotehnică și în construcții, a fost primul cu mult interes de către specialiștii din aceste ramuri ale economiei.

Merită să fie subliniată inițiativa consiliului raional Grivița Roșie, care a pregătit în colaborare cu Institutul de documentare al Ministerului Căilor Ferate simpoziune și expuneri ce înfățișează inginerilor și proiectanților din domeniul feroviar tehnica centralizării electrodinamice în U.R.S.S., procedee sovietice în întreținerea căilor ferate, în încălzirea și descărcarea rapidă a vagoanelor ș.a. Acești interese au avut loc în instituțiile juridice, unde s-au desfășurat îndesbi problemele legalității socialiste în lumina documentelor celui de al XX-lea Congres al P.C.U.S.

Fără îndoială că rezultatele obținute se datorează în mare măsură faptul că unele dintre consiliile noastre raionale au reușit să se apropie de cerințele intelectualității, străduindu-se totodată să folosească în activitatea lor forme variate, interesante. S-ar putea sublinia, astfel, munca consiliului raional Stalin, care a reușit să-și formeze un colectiv de intelectuali. Membrii colectivului cunosc îndepărate necesitățile fiecărei instituții, vin cu propuneri prețioase, și, tot

Prețuirea prietenilor

— file de jurnal —

Iulie, 1956. Plec în Uniunea Sovietică, la Moscova l Voi lucra la organizarea expoziției „Republica Populară Română pe drumul construirii socialismului”, care se va deschide în Capitala Uniunii Sovietice cu prilejul zilei de 23 August. La sentimentul de bucurie și nerăbdare care mă stăpânește, se adaugă și o legitimă îngrijorare: Vom reuși oare să asigurăm buna organizare a expoziției? Vom izbui să oferim oamenilor sovietici o imagine a dezvoltării țării noastre, să le satisfacem dorința de a ne cunoaște mai bine?

1 august. Am început să lucrăm la amenajarea expoziției. Experiența muncii în comun s-a dovedit și pe acest tărâm fructuos. Colegii noștri de la V.O.K.S. nu-și preocupase nici sfaturile, nici eforturile. Pentru oamenii sovietici, expozițiile nu constituie o simplă elatare de obiecte. Ele sînt bilanțul unei etape, lăstăvii noului, demonstrația succeselor. Îndemul de a face lucrurile și mai bine. Este o concepție pe care o simțim din plin în timpul amplasamentului tematic. Pe de altă parte, inginerizata tehnicienilor sovietici ne-a ajutat să realizăm o expoziție de factură modernă, plină de colorit, atrăgătoare pe tot parcursul ei.

22 august. A fost montată ultima lampă fluorescentă. Expoziția este gata! Alături de prietenii sovietici care ne-au ajutat să de zi, care au împărțit cu noi grijile și bucuriile, ne plimbăm prin sălile ce-și vor primi miline vizitatorii. Micul nostru grup de tehnicieni români, stăpînit de o legitimă mîndrie patriotică, este acum pradă emoției: mine se inaugurează expoziția.

23 august. Ploaia abundentă n-a fost un motiv care să împiedice mîile de „moscoviți” să vină la deschiderea expoziției. „Succesele prietenilor români sînt și succesele noastre — spune Andrei Denisov, președintele V.O.K.S.-ului — De ele m-am convins în timpul vizitei recente pe care am făcut-o în România. Cresc valorile materiale ale țării, se ridică nivelul cultural al populației. România pășește ferm înainte, spre construirea viului noi, spre victoria definitivă a socialismului”.

Amplasorul P.R.P. la Moscova, tot Mihail Dălea taie panglica și primul grup de vizitatori pătrunde în sala expoziției. Clătămînta produsă de fabricile din Timișoara, Cluj, București și Șermeș adămirale. Cineva spune și consemnează în cartea de impresii: „Meseriașii români au mîini de aur”.

1 septembrie. Galbenul mestecilor și ruginiul artarilor par și mai violente în contrast cu surburile albe ale elevelor și uniformele de un gri-cafetal ale băieților. Expoziția s-a transformat într-un adevărat stup. Nu mai avem teri ghizi, ci douăzeci, treizeci. În fața fiecărui panou vedem o altă grupă. Explică profesorele de geografie. Dar, nu Liudmila Firsova nu e geografă și nici economist. Predă istoria. A fost însă vara cu un grup de turși în România. Iată-o vorbind cu entuziasmul celor 23 de ani ai ei despre comorile de artă văzute în Palatul Republicii, despre frumusețea originală și inegalabilă a Carpatilor la Buzeni. Cîți școlari s-au perindat în aceste zile prin expoziție! Unii au venit în grupuri mici, alții cu întreaga clasă. Un detașament de pionieri a intrat cu drapelul, în sunetul goarnei. Și-au scris impresiile — unii cu mîini

în expoziție își atrage privirea miniatură unei țări. Este o adevărată broderie metalică, simbol al unei din cele mai importante bogății ale țării: petrolul. În jurul ei fac cerc zeci de oameni. O femeie înaltă, cu ochii migdalăți, cu un semn caracteristic între sprîncele dese, se adresează ghidului într-o rusescă sovălească, dar corectă: — Soțul meu, primul consilier al ambasadei Indiei la Moscova. Vrea să știe... Așa vor arăta și sondele importate din România în țara noastră?

Din primele zile la expoziție este o afliuță extraordinară. Fiecare seclite își are vizitatorii ei. Cele mai variate și pitorești costume le remarcăm însă la panourile consacrate agriculturii. După halatele verzi-mov îi recunoaștem pe uzbeki, iar după pielea oaleșă, după tichutele negre, brodate cu fir alb, pe care le poartă, îi recunoaștem pe azerbaidjieni. Fețele cu panglici multicolore sînt din Belorusia ori din Lituania. Sînt de interesesează de cultura bumbacului, alții de producția de tractoare și de calitățile noului tractor „UTIS-2”.

Camera țărănească își schimbă cel mai des mobilierul. Într-una din zile pe ambele laturi au fost înșirate scaunurile pliante. Elevele unei școli de arte și-au arătat șevalețele și amestecul de zor colorile. Vor veni cîteva zile de rănd pentru a fixa pe pinză minunatul nostru port național, rodul mîinilor măiestre ale fetelor din Argeș și Rucăr, Cimpulung și Hațeg.

În fața machetei Teatrului de operă și balet din București s-au înțîlnit doi leningradieni. Unul din ei — arhitect, a citit într-o revistă germană o descriere a acestei remarcabile construcții și acum își verifică unele schile proprii. Vrea să știe cum au rezolvat colegii lui romîni, problema pasării decolajului de decoruri. Celălalt explică: — Sînt rezizor la un teatru din Leningrad. Pun în scenă „Steaua fără nume” de Mihail Sebastian și mă interesează experiența în această direcție a colegilor romîni.

Tar alături, publicul este alcătuit în covîrsitoare majoritate din femei. Aici sînt vitrinele cu comestibile. Încălțămînta produsă de fabricile din Timișoara, Cluj, București și Șermeș adămirale. Cineva spune și consemnează în cartea de impresii: „Meseriașii români au mîini de aur”.

1 septembrie. Galbenul mestecilor și ruginiul artarilor par și mai violente în contrast cu surburile albe ale elevelor și uniformele de un gri-cafetal ale băieților. Expoziția s-a transformat într-un adevărat stup. Nu mai avem teri ghizi, ci douăzeci, treizeci. În fața fiecărui panou vedem o altă grupă. Explică profesorele de geografie. Dar, nu Liudmila Firsova nu e geografă și nici economist. Predă istoria. A fost însă vara cu un grup de turși în România. Iată-o vorbind cu entuziasmul celor 23 de ani ai ei despre comorile de artă văzute în Palatul Republicii, despre frumusețea originală și inegalabilă a Carpatilor la Buzeni. Cîți școlari s-au perindat în aceste zile prin expoziție! Unii au venit în grupuri mici, alții cu întreaga clasă. Un detașament de pionieri a intrat cu drapelul, în sunetul goarnei. Și-au scris impresiile — unii cu mîini

Încălțămînta produsă de fabricile din Timișoara, Cluj, București și Șermeș adămirale. Cineva spune și consemnează în cartea de impresii: „Meseriașii români au mîini de aur”.

1 septembrie. Galbenul mestecilor și ruginiul artarilor par și mai violente în contrast cu surburile albe ale elevelor și uniformele de un gri-cafetal ale băieților. Expoziția s-a transformat într-un adevărat stup. Nu mai avem teri ghizi, ci douăzeci, treizeci. În fața fiecărui panou vedem o altă grupă. Explică profesorele de geografie. Dar, nu Liudmila Firsova nu e geografă și nici economist. Predă istoria. A fost însă vara cu un grup de turși în România. Iată-o vorbind cu entuziasmul celor 23 de ani ai ei despre comorile de artă văzute în Palatul Republicii, despre frumusețea originală și inegalabilă a Carpatilor la Buzeni. Cîți școlari s-au perindat în aceste zile prin expoziție! Unii au venit în grupuri mici, alții cu întreaga clasă. Un detașament de pionieri a intrat cu drapelul, în sunetul goarnei. Și-au scris impresiile — unii cu mîini

Încălțămînta produsă de fabricile din Timișoara, Cluj, București și Șermeș adămirale. Cineva spune și consemnează în cartea de impresii: „Meseriașii români au mîini de aur”.

1 septembrie. Galbenul mestecilor și ruginiul artarilor par și mai violente în contrast cu surburile albe ale elevelor și uniformele de un gri-cafetal ale băieților. Expoziția s-a transformat într-un adevărat stup. Nu mai avem teri ghizi, ci douăzeci, treizeci. În fața fiecărui panou vedem o altă grupă. Explică profesorele de geografie. Dar, nu Liudmila Firsova nu e geografă și nici economist. Predă istoria. A fost însă vara cu un grup de turși în România. Iată-o vorbind cu entuziasmul celor 23 de ani ai ei despre comorile de artă văzute în Palatul Republicii, despre frumusețea originală și inegalabilă a Carpatilor la Buzeni. Cîți școlari s-au perindat în aceste zile prin expoziție! Unii au venit în grupuri mici, alții cu întreaga clasă. Un detașament de pionieri a intrat cu drapelul, în sunetul goarnei. Și-au scris impresiile — unii cu mîini

Încălțămînta produsă de fabricile din Timișoara, Cluj, București și Șermeș adămirale. Cineva spune și consemnează în cartea de impresii: „Meseriașii români au mîini de aur”.

1 septembrie. Galbenul mestecilor și ruginiul artarilor par și mai violente în contrast cu surburile albe ale elevelor și uniformele de un gri-cafetal ale băieților. Expoziția s-a transformat într-un adevărat stup. Nu mai avem teri ghizi, ci douăzeci, treizeci. În fața fiecărui panou vedem o altă grupă. Explică profesorele de geografie. Dar, nu Liudmila Firsova nu e geografă și nici economist. Predă istoria. A fost însă vara cu un grup de turși în România. Iată-o vorbind cu entuziasmul celor 23 de ani ai ei despre comorile de artă văzute în Palatul Republicii, despre frumusețea originală și inegalabilă a Carpatilor la Buzeni. Cîți școlari s-au perindat în aceste zile prin expoziție! Unii au venit în grupuri mici, alții cu întreaga clasă. Un detașament de pionieri a intrat cu drapelul, în sunetul goarnei. Și-au scris impresiile — unii cu mîini

Încălțămînta produsă de fabricile din Timișoara, Cluj, București și Șermeș adămirale. Cineva spune și consemnează în cartea de impresii: „Meseriașii români au mîini de aur”.

1 septembrie. Galbenul mestecilor și ruginiul artarilor par și mai violente în contrast cu surburile albe ale elevelor și uniformele de un gri-cafetal ale băieților. Expoziția s-a transformat într-un adevărat stup. Nu mai avem teri ghizi, ci douăzeci, treizeci. În fața fiecărui panou vedem o altă grupă. Explică profesorele de geografie. Dar, nu Liudmila Firsova nu e geografă și nici economist. Predă istoria. A fost însă vara cu un grup de turși în România. Iată-o vorbind cu entuziasmul celor 23 de ani ai ei despre comorile de artă văzute în Palatul Republicii, despre frumusețea originală și inegalabilă a Carpatilor la Buzeni. Cîți școlari s-au perindat în aceste zile prin expoziție! Unii au venit în grupuri mici, alții cu întreaga clasă. Un detașament de pionieri a intrat cu drapelul, în sunetul goarnei. Și-au scris impresiile — unii cu mîini

Încălțămînta produsă de fabricile din Timișoara, Cluj, București și Șermeș adămirale. Cineva spune și consemnează în cartea de impresii: „Meseriașii români au mîini de aur”.

1 septembrie. Galbenul mestecilor și ruginiul artarilor par și mai violente în contrast cu surburile albe ale elevelor și uniformele de un gri-cafetal ale băieților. Expoziția s-a transformat într-un adevărat stup. Nu mai avem teri ghizi, ci douăzeci, treizeci. În fața fiecărui panou vedem o altă grupă. Explică profesorele de geografie. Dar, nu Liudmila Firsova nu e geografă și nici economist. Predă istoria. A fost însă vara cu un grup de turși în România. Iată-o vorbind cu entuziasmul celor 23 de ani ai ei despre comorile de artă văzute în Palatul Republicii, despre frumusețea originală și inegalabilă a Carpatilor la Buzeni. Cîți școlari s-au perindat în aceste zile prin expoziție! Unii au venit în grupuri mici, alții cu întreaga clasă. Un detașament de pionieri a intrat cu drapelul, în sunetul goarnei. Și-au scris impresiile — unii cu mîini

Încălțămînta produsă de fabricile din Timișoara, Cluj, București și Șermeș adămirale. Cineva spune și consemnează în cartea de impresii: „Meseriașii români au mîini de aur”.

șovăleinc de începători, alții cu o caligrafie impecabilă, adresînd cuvinte calde fraților de aceeași vîrstă din sudica Romînie, invitîndu-i și pe aceștia ca să vină aici, ori dorindu-și să-i vadă la ei acasă. Mulți copii sînt în corespondență cu elevii romîni, au învățat de la ei cuvinte, expresii și acunim le interesează în textul rus. Iată înfînt se repetă cuvintele „dragilor”, „prietenii”. Isi felicită prietenii din România pentru succesele parîntilor și fraților mai mari elevii de la școala nr. 201 din Moscova, care poartă numele eroilor Uniunii Sovietice Zola și Aleksandr Kosmodemianski, pionierii din detașamentul nr 10 al școlii medii nr. 525, raionul Kirov, Moscova, cei de la școala de ucenici — F.Z.U. — nr. 62 și mulți alții.

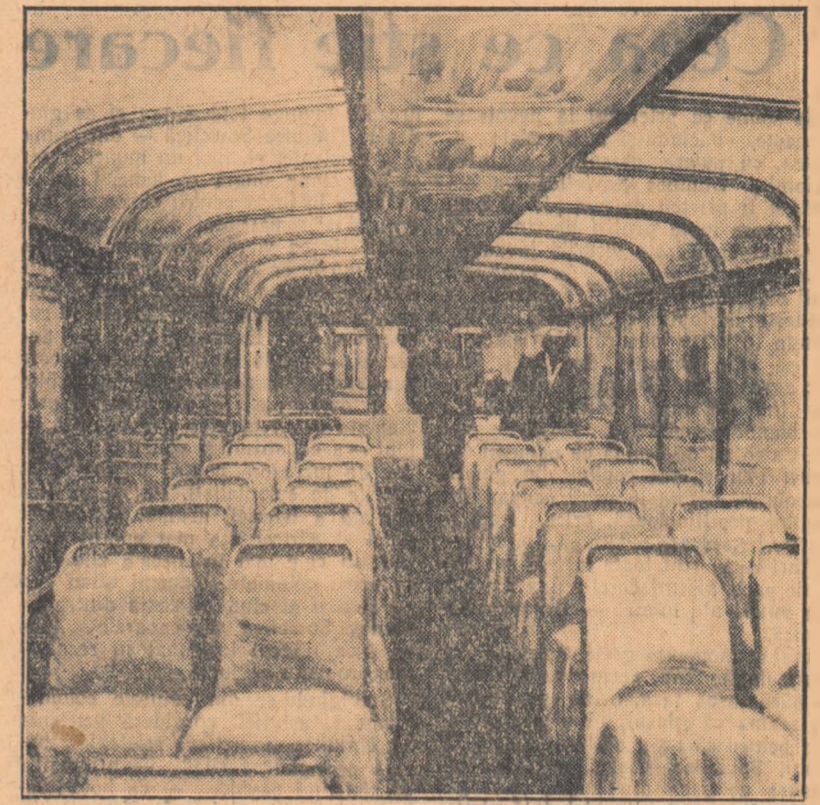
Seara, locul elevilor îl iau studenții. Unii au chipul bronzat, ars de soare și vînt. Așa arată și Igor Morozov, care nu-și mai poate desprinde ochii de pe panoul înfățișînd o puță țărănească din Rucăr. Sînt studenți la filologie, ne declară el. Dar cercetez aceste fotografii și din alte motive. Am fost în timpul vacanței în Kazahstan la strînsul recoltei. În sovhozul nostru am jucat la nuntă a doi tineri veniți să ne ajute la recoltat din depărtata Bylgarie. Știi, se cam aseamănă” — adaugă el. În fața panoului „Muzica”, un grup de studenți discută despre muzica romînească. Au asistat aseară la un concert Enescu și acum sînt bucuroși să-i vadă pe primii dirijori care au prezentat opere inedite, ale genialului compozitor romîn pe estradele sovietice — maestrul George Georgescu și Constantin Silvestri. Dar parcul însoțit răzbate pînă la noi o melodie cunoscută „În București iubit”. E dominică și grupuri de dansatori și-au „dat în țîlnele” cu orchestra romînească dirijată de Nicusor Predescu.

23 septembrie. La cererea publicului moscovit, expoziția se prelungește cu o săptămîină. E timpul să tragem învățămînt. Republica noastră a mai fost prezentată în trecut prin expoziții la Moscova și în alte orașe sovietice. Iată de ce mulți vizitatori se arată mirați de ce anume ramuri ale economiei naționale sînt de data aceasta slab reprezentate la expoziție. Un grup de silvicultori din Republica Sovietică Socialistă Autonomă Karela ar fi dorit să vadă mai bine reprezentate esențele de lemn, metodele de exploatare. Alții — să vadă mai multe produse de larg consum. Mulți ar fi dorit să cumpere plăci de patefon cu melodii auzite la radio și îndrăgite. „Vrem să știm cît mai multe despre România — au declarat mulți excursioniști. Altfel nu aș putea să văd mai multe broșuri, afișe, cărți. Cu multă plăcere am fi ascultat explicații date de către frunțașii din fabrici și de pe ogoare”.

Am părăsit Moscova și Uniunea Sovietică hotărîți să aprofundăm, să îmbogățim posibilitățile de cunoaștere reciprocă. Este un lucru pe care prietenii noștri sovietici îl așteaptă cu nerăbdare. A dovedit-o din plin succesul expoziției „Republica Populară Română pe drumul construirii socialismului”, aprecierea sinceră prietenească a celor peste 120.000 de vizitatori.

ILIE RĂDUCANU

Avion de pasageri, sau vagon de metrou?

Nu! Fotografia prezintă interiorul unui din cele mai noi tipuri de troleebus sovietice. În interiorul noii mașini, spațioasă și confortabilă, luminizată este asigurată de geamurile mari și acoperșul din sticlă. Troleebusul este radiațional și luminat de lămpi cu neon.

Electricianul automat

S-a lăsat amurgul, și pe aleele din fața Universității de stat din Moscova s-au aprins luminile... Pe cabana clădirii principale licească lămpi roșii semnalaătoare, se luminează ca drănelor ceasurile din turn, ale barometrelor și termometrelor.

Pînă nu de mult, aceste mii de becuri se aprindeau numai după ce electricianul de serviciu cupla interruptorul. Azi această operație o face o mașină automată. Serviciul energicienului șel al Universității a creat un aparat pentru dirijarea automată a iluminatului electric exterior.

La baza automatizării se află un fotometru foarte sensibil. Principala însușire a lui constă în aceea că „percepe” schimbările în intensitatea luminii zilei tot atât de bine ca și ochiul omeneș. Acest fotometru și alte aparate ale mașinii automate sînt în așa fel construite încît îndată ce soarele apune și ochiul omului simte nevoia de o lumină mai intensă, un sistem de releu cuplează contactele iluminatului exterior. Automatul pune în funcțiune sistemul de luminare nu numai odată cu venirea amurgului ci și pe ceașă și mînoare deasă.

În urma unui control s-a constatat că în decurs de o lună becurile au ars, în condițiile automatizării, cu șase ori mai puțin decît atunci cînd se aprindeau și se stingeau după grafic. Într-un an, aceasta înseamnă o economie de 18.000 de ruble.

Instalația este atât de simplă încît poate fi executată în orice atelier radiotehnic.

La cererea pescarilor și turiștilor amatori

Una din fabricile din Kazan a început de curînd să producă în serie bărci universale pentru lacuri și râuri mari. Pe ele poate fi instalat un motor suspendat avînd 3-25 de C.P. Lungimea bărcii este de 4,6 metri, lățimea — de 1,26 metri, iar greutatea — 95 de kg. Cu toată greutatea sa relativă mică, barca poate duce o încărcătură de 400 de kg. O barcă cu motor de 10 C.P. dăuce patru pasageri cu viteza de 15-17 kilometri pe oră. Două compartimente care se închid ermetic cu șuruburi nu permit bărcii să se scufunde nicîl atunci cînd se răstoarnă. Prova și

pupa bărcii sînt unite printr-o punte sub care se află compartiment pentru bagaje. Husa de protecție, băncile rabatabile cu cinci locuri, cele trei vitre, și alte părți componente ale bărcii sînt în așa fel construite încît să ofere cît mai mult confort.

Barca poate fi amenajată cu ușurință pentru excursii turistice de durată mai lungă. Pe ea poate fi instalat un parbriz și o cabină acoperită cu foaie de cort.

Noul tip de barcă a fost construit pentru a satisface cererile turistice, ulătorii și turiștilor amatori.

Pe terenurile mlăștinoase

Tractorul Diesel „D.T.-55” a fost construit după modelul tractorului „D.T.-54”. El a suferit transformări numai la partea moloare: i s-au pus senile mult mai late, i s-a lungit baza. Noul tractor poate fi folosit pentru lucrarea pămînturilor mlăștinoase și la exploatarea de turbă.

La lucrarea acestor pămînturi, tractorul trebuie să se miște mai încet. De aceea tractorul „D.T.-55” are un reductor suplimentar care reduce viteza pînă la 1,3-2,8 km. pe oră. Pe drum normal însă, viteza noului tractor este mai mare decît a tractorului „D. T.-54”. Capacitatea mașinii rămîne aceeași: 54 C. P.

Din experiența constructorilor sovietici

Industrializarea lucrărilor de construcție

Industrializarea lucrărilor de construcție este unul din cele mai puternice mijloace de înlăptuire a grandiosului program de dezvoltare a economiei naționale a U.R.S.S. Rolul important al industrializării construcției a fost subliniat și la Congresul al XX-lea al P.C.U.S.

Cu doi ani în urmă, în Uniunea Sovietică existau peste 7.500 de organizații de construcție în întreprindere. Volumul anual al lucrărilor executate de o treime din aceste organizații nu depășea cinci milioane de ruble. A-desea, în același oraș și unora chiar pe același șantier lucrau organizații de construcție ale diferitelor departamente și fiecare din ele urmărea să aibă o bază proprie de producție, mijloace proprii de mecanizare, cît proprii de acces, depozite proprii.

Nu mai este nevoie să se arate că această formă de conducere a lucrărilor de construcție vine în contradicție cu nivelul înalt și frînăză dezvoltarea acestor ramuri a industriei. De aceea, în Directivele Congresului al XX-lea al P.C.U.S. se arată necesitatea de a se continua comasarea organizațiilor mici de construcție ale ministerelor și departamentelor.

Din viața și din cărți

Arborele de bomboane

În Abhazia crește un arbore foarte interesant denumit arborele de bomboane. El poate fi înțîlnit nu numai prin parcuri și grădini, sau prin livezile colhoznice, dar chiar și de-a lungul șoselelor și drumurilor. Pe la sfîrșitul toamnei, cînd se scutură arborele, „bomboanele” încep să cadă ca o ploaie deasă. Acestea nu sînt fructele pomului așa cum s-ar putea crede, ci codițele lor, foarte mici, care cînd se usucă, conțin pînă la 47% la sută materie zaharoasă și seamănă la gust cu stălițele. Colhoznicii string aceste „bomboane” și le usucă și le vînd.

Acest arbore a constituit mult timp un mister pentru oamenii de știință din toate țările. Vreme îndelungată, arborele era socotit exotic. Pe tăblițele din diferite grădini botanice unde se găsea, se puteau citi următoarele: „Hovenia dulcis” — arborele bombonier, originar în Japonia China, Coreea.

Un minunat material de ambalaj

Colectivul Institutului central de cercetări științifice în domeniul industriei celulozei și hîrtiei din Leningrad a creat o hîrtie specială pentru împachetarea fructelor proaspete și congelate, a legumelor, înghetatei, cîrnii.

Această hîrtie captivă și cu folie are însușiri neobișnuite: căldura și umezeala nu pot pătrunde prin ea. În laboratorul Institutului s-a făcut următoarea experiență: au fost înfășurate în această hîrtie buciile de piine; după șase luni, ele continuau să-și mențină prospețimea. Caietărilor noi hîrtii continuă să fie îmbunătățită. Cercetătorii vor să obțină un ambalaj care să păstreze pînă în stare proaspătă timp de șapte-opt luni, iar fructele — cel puțin șase luni.

Din veacul al III-lea

Spre sfîrșitul anului 1954, la Academia de Științe a R.S.S. Turkmene s-a primit o scrisoare Agronomul șef al S.M.T. Baidram-Ali scria: „Echi-

pa noastră de ameliorare a descoperit un cimitir neobișnuit. Aici sînt îngropate în ulcioare de argilă și ouăle celor morți. Dacă acest cimitir nu interesează, ud rugăm să veniți”. La Baidram-Ali a plecat îndată S.A. Ergo — unul din cei mai bătîrni arheologi turkmeni.

Cimitirul datează din vremuri străvechi, aproximativ din veacurile III-VI ale erei noastre și se întinde pe aproape 2,5 ha. Săpăturile au arătat că aparțineau unor oameni care adora o anumită formă. Locuitorii străvechi nu-și îngropau strămoșii în pămînt, ci îi lăsa pe un loc desepărat, apoi oasele uscate de vînt și spălate de ploaie încheau în vase de argilă. Descoperirea prezintă mare valoare științifică: pentru prima oară se descoperă în Asia Mijlocie asemenea cimitire.

